

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Išleista ketvirtadieniais Redaguojama Matas Zukauskas
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 38), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: VA 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

LITHUANIAN A. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 38), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: VA 3-4711

No. 51. KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO DECEMBER 29, 1955 VOL.-METAI XXXIX

Dienos Klausimai KAIP SOVIETINAMAS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE JAUNIMAS

VISIEMS LRKSA NARIAMS IR REMEJAMS, TAIPGI "GARSO" SKAITYTOJAMS LINKIME LAIMINGŲ 1956 METŲ! DIEVO PALAIMA TELYDI VISĄ MŪSŲ TAUTĄ, O LIETUVAI TESUTEIKIA LAISVĘ IR NEPRIKLAUSOMYBĘ!

Lietuvių Studentų Sąjunga JAV leidžia biuletinį anglų kalba pavadintą "Lituanus". Redakcinį štabą sudaro: L. Sabaliūnas—vyriausias redaktorius, I. Cepėnaitė, T. Remeikis, D. J. Valčiūtė ir P. V. Vyntas. Po ranka turime "Lituanus" Nr. 5, išleista šių metų lapkričio mėnesį. Šiame numeryje turime dr. A. Šapokos, V. Kavolio, R. Silbajorio, P. J. Nasvyčio, Dr. V. Manelio straipsnius; numerį taipgi pavairina smulkesni dalykėliai ir žinutės. Reik pasakyti, kad "Lituanus" angliskai skaitantiems teikia rimtos informacijos apie Lietuvą, jos istoriją, literatūrą, meną, ekonominę ir politinę gyvenimą, plačiai pavaizduojant dabartinę padėtį ir kovą už savo laisvę ir nepriklausomybę. "Lituanus" vertas platinio ir paramos. Atskiras numeris kainuoja 25 centus. Adresas: Lituanus, Box 652, Station A, Champaign, Ill.

42 žymūs amerikiečiai, tarp kurių figūruoja Mrs. Eleanor Roosevelt, socialistu vadas Norman M. Thomas ir kiti, pasinėję prezidentui Eisenhower'ui peticija, kurioje prašo "kalėdinių amnestijos" komunistų partijos lyderiams nubaustiems kalėjimu už mokymą ir agitavimą jėgoms nuvertinti konstitucinę tvarką, o jos vieton įsteigti komunistini režimą kontroliuojamą iš Kremliaus. Petitioneriai prašo pasigalėti valstybės išdavikų, siekiančių įsteigti tokį režimą, kuris be jokio skrupulų kankina ir žudo nekomsunistus, tuo tarpu jie net Kalėdų proga nekaltu savo balsu, kad komunistai paleistų iš kalėjimų ir katorginių stovyklų nieku nenusikaltusius savo piliečius ir brutalia jėga pavergtų tautų tauriausius žmones.

U. S. sekretoriaus Dulles pareiškimų administracija reikalauja, kad Kongresas sekantiems fiskaliams metams užsienio pagelbos fondams paskirtų \$4,900,000,000. Iš visos sumos trys milijonai dolerių numatomi militarinei pagelbai, o 1,900,000,000 dolerių ekonominei pagelbai. Tokia didelė suma numatyta militarinei pagelbai dėl to, kad komunistinei agresijai galo toli gražu dar nesimato. Pasidėkojant U. S. pagelbai, daugelis valstybių greičiau pakilo iš karo griuvėsių ir sustiprėjo ekonomiškai, militariskai ir politiškai.

Anglijos premjeras pirmą kartą po generalinių rinkimų, įvykusių 1955 m. gegužės mėnesį, perorganizavau ministrų kabinetą. Užsienio reikalų ministerio vietą užėmė 51 metų amžiaus gabus diplomatas, kitas savo nustatymuose Selwyn Lloyd. Jis turi reputaciją, kaip aštraus liežuviu diplomatas ginčuose su Kremliaus diplomatais. Buvęs užsienio reikalų ministeris Macmillan užėmė iždo sekretoriaus vietą, ansaugos ministeriu paskirtas Sir Walter Monkton. Manoma, kad kabineto reorganizacija išeis Anglijai į naudą.

Kūčių dieną Popiežius Pijus XII-sis savo metiniam pranešime pasauliui ragino panaikinti visus nuklinius ginklus ir jų išmėginimus, taipgi visus nusipratimus spresti derybomis. Katalikų Bažnyčios vadovas priminė, kad krios katastrofos pasaulis susilauktų paleidus atominius ir hidrogeninius ginklus ir darbą. "Pergalės dainos nebūtų, o tik nemunaldomas žmonijos verksmas", įspėja Popiežius.

PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto pasitarimuose su Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininku Jonu Matulioniu, Chicagoje, gruodžio 17 ir 19 d., buvo apsarstyta visa eilė Lietuvos laisvinimo ir bendradarbiavimo liečiančių klausimų.

Nuosirdžioje atmosferoje išsusiuose pasikalbėjimuose buvo pasiekta visiško susipratimo ir susitarta bendradarbiauti, kaip ligi šiol, paliekant kiekvienam šiu veiksnių tokią pat veiklos sritį ir apimtį, kokias jie turėjo per visą laiką.

Pasiremdamas ALT suvažiavimo vienbalsiai priimtu nutarimu, Vykdomasis Komitetas yra pasiūlyęs teikti VLIK'ui visokeriopą paramą, moralinę ir materialinę, ir linki geriausios sėkmės pirminkininkui ir kitiems VLIK'o pareigūnams, jų atsakingame darbe bei pastangose dėl pavergtos Tėvynės išvadavimo iš svetimų jungo.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas ir Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas ragina gyvendinti Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir visame laisvajame pasaulyje lietuvių laikytis viešiniybės, kad sąjungtomis jėgomis galėtume pagreitinti Nepriklausomybės grįžimą ir Demokratinę atstatymą mūsų brangoje Lietuvoje.

P. Grigaitis

CILI. Santiago mieste lietuviai V. Bačkus turi savo sunkvežimį transportams, J. Šeleva turi mechaniską dirbtuvę ir kt. Kauniečiai smulkininkas C. Ceitelis turi restoraną "Danubio Azul". Vienoji parapijų vikaruja ir kun. Zvirblys.

"Venta" išleido A. Vaičiūnaitės rinktinės novelės, pavadintąs "Pasakojimai". Įvado žodį parašė J. Brazaitis.

Sovietai, okupavę kurį nors kraštą, ypatingą dėmesį kreipia jaunimą, stengiamiesi ypač jį sukomunistinti ir surusinti. Todėl ir pavergtoje mūsų tėvynėje šiuo metu eina įtempta kova tarp okupantų ir krašte palikusiu mūs tautiečių dėl to jaunimo istikinimo, dėl jo "perauklėjimo". Bolševikai visokiais būdais stengiasi jaunimą pritraukti į savo eiles ir jį susovietinti. Tam tikslui turi įsteigti pionierių ir komjaunimo organizacijas, kurių tikslas stengiasi kiek galėdami išplėsti tarp veikiančių 380 vidurinių, 970 septynmečių mokyklų su visa eile technikumų, specialųjų mokyklų ir aukštųjų, taip pat 2,415 pradžios mokyklų. Mokslus einant bolševikai skelbia per pusę milijono jaunuolių ir merginų.

Jaunimui iki 14 metų amžiaus yra skirta pionierių organizacija. Į ją priimami vaikai maždaug nuo 7 metų amžiaus—tiek berniukai, tiek mergaitės. Pionierių vadovės dažniausiai esti moterys—partinės ar komjauninės. Jų politinio lavinimo programą sudaro pasakojimai apie Leniną, Staliną, visokie pamokymai, kaip reikia būti gerai komunistais ir gerai karais, etc. Ne visi vaikai yra pionieriai. Kiti arba patys užsispiria ir neina, arba jų neleidžia į pionierių įsirašyti ir jų praktikas atlikti tėvai. Tokiems vaikams ne kartą mokytojai priversta užrašti kaklaraišius, kuriuos vaikai svaido žemėn. Pionieriai turi specialų ženkluką, kurį yra mėgstami už komjaunininkus. Daro bendras įvykius, o Gifultuose veikia vasaros metu nuolatines jų stovyklas. Žmonės apie pionierių ir komjaunininkų sako, kad tai būsimieji "naujos tikybos apaštalai".

Išbuvus nustatytą laiką komjaunininkų galima stoti į komunistų partiją. Paprastai stojant į partiją reikia turėti rekomendaciją iš dviejų partinių, kurie yra išbuvę partijoje ne mažiau kaip trejus metus. Pusedmetį reikalinga išbūti kandidatu.

Tėvai reaguoja įvairiai—vienai sutinka, ypač atsižvelgdamai į medžiaginius sumetimus ir į vaikių ateitį, kad stotų į pionierių ar komjaunininkus, kiti tam yra priešingi. Provincijoje, ypač Suvalkų krašte ir Zemaičiuose, sieniiniuose laikraščiuose ne kartą rasime pavardes tokių "silpnos moralės kandidatų", kuriuos komjaunimo vadovybė papeikia, kad pasidavė tėvų "spaudimui" ir nestojtų į komjaunimo eiles. Viešniams iš tokių tarimųjų "silpnavaivių" tėvai už šios rūšies vaikus paėmą šluotą, kitur jie gana lupiti. Taip pat pasitaiko, kad viener ar kitur mokiniai ištepčioja Leniną ar Staliną paveikslus. Paskum tiriama, kas tai padarė ir kokie tai yra vaikai, ar jie sąmoningai nusikaltę, ar ne. Už sąmoningus tuos rūšies veiksmus skiriamos labai didelės bausmės.

Iš Lietuvos mokyklinių programų, vadovėlių ir jaunimui skirtų leidinių bei "savišviatos". Ir 28 Vilniaus universiteto dėsintyjai yra baigę "aspirantūrą" Maskvos universitete. Ta proga Vilniaus universitete buvo atidaryta paroda, skirta Lomonosovo vardo universitetui sukaktį atšymėti. Būtų buvę visai vietoje, jei Maskvos valstybinio Lomonosovo vardo universitete būtų buvusi atidaryta Vilniaus universitetui paroda, kad ir kaip pavadinant ją: lietuvių tautos erkščių kelias į mokslą. Tokioje parodoje turėtų būti parodyta, kiek karčių Lietuvos Vilniaus universitetas buvo barbarų iš Rytų apiplėstas, kur tas turtas dingo ir pagaliau, kaip tu pačių okupantų tas universitetas 1832 m. buvo uždarytas, kam atiteko jo visas turas, knygynas, archyvas ir kiek tirda auklėtinį ir dėsintyjų buvo išleista Sibiran. kiek ju susaudyta ir už ką. Be to, dar būtų

VISOKIA SVIESA IŠ MASKVOS . . .

Pavergtosios Lietuvos jaunimas su kitais gyventojais dar nesugebėjo atsikovoti nuo Lomonosovo, Lenino ir kitų bolševikinių idolų minėjimų, kaip, štai, ir vėl jiems buvo priminta, jog šiemet su juo pora šimtų metų, kaip gyvuoją Maskvos universitetas. Net ir minėjimai praėjusių nuolatų kalama kiekvienai kaulių augintojai ir karvių melžėjai, kad Maskvos universitetas yra išleidytojas daugybę mokslo žmonių, kad jis taip pat nusiplėjęs komunistų partijai ir kad dabar jame mokosi suvažiavę jaunuoliai iš visų kraštų. O už jį, kaip pasirodo, šios žinios taip nusmailinamos, kad, jog atrodytų, Maskvos universitetas įsikūrė vienas iš pirmųjų pasaulje. Bet argi jau taip iš tikrųjų ir buvo?

Štai, visuose tuose kraštuose, kuriuos turi dabar užgrobe sovietiniai okupantai, universitetai, augstojo mokslo įstaigos, įsikūrė kelis šimtus metų pirmiau negu Rusuose. Pavyzdžiui Karaliaučiaus universitetas buvo atidarytas 1544 m. Dabar tą sritį valdo Sovietai ir universitetas nustojo veikęs. Jame mokėsi Kristijonas Duonelaitis dar tais metais, kai Rusuose nebuvo jokio universiteto. Krokuvos universitetas pradėjo veikti 1364 m. Estijoje universitetas veikė jau 1632 m. Čekų Prahos universitetui įkurtuvės buvo 1347 m. Vilniaus universitetas Lietuvoje įsikūrė 1578 m., o kai karų vedami rusai pavergė Lietuvą, Vilniaus universitetas buvo uždarytas. Tad Lietuva pora šimtų metų anksčiau už rusus įsteigė savąją augstąją mokyklą. Maskvos universitetas buvo įkurtas 1755 m.

I Maskvos Lomonosovo vardo universiteto 200 metų įkūrimo sukaktį buvo taip pat pasiūsta delegacija iš Lietuvos. Bolševikai skelbia, kad Maskvos universitetas, "išvadavus Lietuvą iš hitlerinų grobių", ėmėsi "šerfuoti" Vilniaus universitetą. Maskvos universitetas baigė 62 specialistai dabar dėsto bolševikinėje Lietuvos augstosiose mokyklose. Ir 28 Vilniaus universiteto dėsintyjai yra baigę "aspirantūrą" Maskvos universitete. Ta proga Vilniaus universitete buvo atidaryta paroda, skirta Lomonosovo vardo universitetui sukaktį atšymėti. Būtų buvę visai vietoje, jei Maskvos valstybinio Lomonosovo vardo universitete būtų buvusi atidaryta Vilniaus universitetui paroda, kad ir kaip pavadinant ją: lietuvių tautos erkščių kelias į mokslą. Tokioje parodoje turėtų būti parodyta, kiek karčių Lietuvos Vilniaus universitetas buvo barbarų iš Rytų apiplėstas, kur tas turtas dingo ir pagaliau, kaip tu pačių okupantų tas universitetas 1832 m. buvo uždarytas, kam atiteko jo visas turas, knygynas, archyvas ir kiek tirda auklėtinį ir dėsintyjų buvo išleista Sibiran. kiek ju susaudyta ir už ką. Be to, dar būtų

KĄ RUSŲ "TURISTAI" MATĖ ŠVEDIJOJ

Būdinga, kaip Sovietai informuoja apie savo "turistus" išplūdusius svetur. Taip neseniai viena rusų "turistų" ekskursija aplankė Švediją. Paskum per radiją buvo skelbiama, kad rusų "turistai" pastebėjo Švedijoje didelį skurdą, nes ten tik didelių dvarų savininkai gal savo žemes apdirbti traktoriais, o šiaip daugumai ūkininkų neįstengia net arklio išlaikyti. Švedų kelias visur tik siuva sovietiniai automobiliai— "Moskvit" ir "Pobiedos", švedų "Dagens Nyheter", atsiliepdamas į tokias bolševikų "informacijas", pastebi, kad iš šimto tūkstantčių Švedijos turimų asmeninių automobilių, "Moskovit" markės tėra tik 160, o "Pobiedų" dar mažiau. Taip iš tikro "švedai mėgėto tuos pigius ir augstos kokybės sovietinius automobilius".

CHICAGO.—Tautinės Saugos Tarybos surinktos žinios, per Kalėdas (78 valandų laikotarpį) mūsų šalyje dėl įvairių nelaimių žuvo apie 800 asmenų. Daugiausia žuvo automobilių nelaimėse—apie 600.

SAN FRANCISCO, Calif. — Gruodžio 26-tą paskelbta, kad dėl potvynių, nusiaubusių šiaurinę Californiją, žuvo 29 gyventojai, 50,000 benamių. Materialiniai nuostoliai sieks virš 100 milijonų dolerių.

Pavergtoje Lietuvoje

KAIP ATRODO OKUPOUOTEJE LIETUVOJE

Vienas asmuo, dar š. m. rugpjūčio mėnesį buvęs Lietuvoje, papasakojo, kad sugėdę kolchozininkų gyvenamieji trobesiai vienšėdžiuose neremontuojami. Kai kur vad. "kolchozinėse gyvenvietėse" jau pristatytą grupinių namų. Lietuvių tautos naikinimas vykdomas visokiais būdais. Jaunimo daugumas, atlikę karinę prievolę, neleidžiami grįžti atgal, bet dažniausiai siunčiami kur nors "įsikurti" į beribus Sovietų Sąjungos plotus, o ypač į "draudžiamąsias sritis", iš kurių išvykti negalima. Todėl krašte aiškiai pastebima jaunų vyrų stoka, o moterų perteklius. Yra išlikusių kiek daugiau dar senelių. Iš darbo vergų stovyklų paprastai pabalčiaiškai invalidai ar seneliai nepaleidžiami, nors rusų invalidaei paleidžiami grįžti namo, jei turi ten šeimas. Iš miškingų rajonų iškrausti žmonės, kai kur ištuštinti net ištisai kaimai. Į kitas vietas yra atkelti iš Vilniaus krašto dūžiai.

Okupuotoje Lietuvoje žmonės stengiasi apsirūpinti žibalu dar pavaras, balandžio-gegužės mėnesiais, nes sezono metu jo negalima gauti. O kai atvažima, tai prie žibalo, kaip ir prie kitų būtiniausių reikmenų, susidaro tokioms eilėms, jog kitą kartą neįmanoma net išstovėti. Pasakotojas teigė matęs prie kai kurių krautuvių žmonių eilėse iki 600.

Lietuvos siena nuo Lenkijos saugojama net trisdešimt apgūtiomis vielių užtvaromis. Užtvaros siekia beveik iki 3 metrų aukščio. Jomis taip pat leidžiama aukštų įtampos elektros srovė. Iš vienos ir iš kitos pusės eina vad. "mirties zona", kuri išarta ir išakėta: jei kas eity—tuoj būtų

matyti pėdos. Pasieniais saugojama su šunimis, kulkosvaldžiais, proktoriais, automatinę signalizacija etc.

1954 m. buvo į Pagėgius atgabenti trys nuauti partizanai su lietuvių karių uniformomis. Jie buvo suversti Pagėgių turgavietėje—ir milicija ragino žmones eiti jų pažūrėti, bene kas nors juos atpažins. Apie Tauragė mišką iškirti juostomis, o patys kirtimai išsivartinti lyg dalgiu—matyti, tam, kad, prireikus, būtų lengviau gaudyti "miškinis".

Lapkričio 23-ąją Vilniuje buvo iškilmingai atkėmta "TS liudies artisto" K. Petrausko 70 m. sukaktis. Verdė operoje "Othello" svarbiausią Othello vaidmenį dainavo pats sukaktuvininkas, labai šiltai sutiktas publikos. Per radiją duota apie jo kūrybą "apybraiža".

Spauda rašo, kad paskiausiomis žiniomis iš okupuotos Lietuvos, tie mūsų tautiečiai pavergtoje tėvynėje, kurie gauna siuntinukus iš Amerikos ar iš kitur, dėl to turi nukęsti, nes jiems nurauskiamas net ir senatvės pensijos mokėjimas. Lietuvių spaudoj nusiokandžiama, kad Sovietai išsiunčiamų ir okupuotą Lietuvą siuntinukų nuplėšia apie du trečdaliu siuntinio vertę. Nedaromos išimtys nei ligoniams, nei seneliams, nei kitiems.

Okupuotoje Lietuvoje kyla nauja kova su sovietais. Tai E. Juškėnas iš Vilniaus, kuris per "visasajungines sov. Sąjungos rungtynes" Maskvoje nukautė nugalėjo A. Šociką, "3 kartų šalies čempioną ir 2 kartų Europos čempioną".

NAUJŲJŲ METŲ PAPROČIAI—NAUJIEJI IR SENIEJI

Visų amžių žmonės švenčia Naujuosius Metus pagal savo tradicijas ir įvairiais būdais, bet nei viena kita šventė, kaip Naujieji Metai, taip ryškiai neatvaizduoja žmogaus vilčių dėl laimingų sekančių metų, gerovės ir norų būti geruose santykiuose su kitais žmonėmis.

Sportą mėgstantieji amerikiečiai Naujųjų Metų dieną išstato savo populiariausias komandas, jas remia ir sveikina drauge su Naujais Metais. Rose Bowl kolegijų futbolo žaidynės, kurios seka garsųji Pasadenos (California) rožių festivalą, buvo pradėtos 1916 m. ir buvo pavyzdžiui kitoms panašioms, mažoms ir didelėms, žaidynėms po visą Ameriką.

"Puikūs Mummer's" paradas Philadelphiajy yra antrasis Naujųjų Metų dienos įvykis tipiškai amerikoniškas savo išraiška. "Mummer's" paradas, kuris yra giminingas senosioms Anglijos Mummer's žaidynėms, prasidėjo kaip didelis festivalas 1876 m. sausio 1 d. Per paskutines Naujųjų Metų dienas apie du milijonai žiūrovų iš visų rytinės Amerikos Valstybių sekė fantastiškai apsiirngusius orkestrantus ir maskaradus, linksmiai paraduojančius Philadelphiajos Broad gatve.

Nors ir kažkurie Amerikos pročiai yra nepaprasti, bet dauguma Naujųjų Metų papročių yra paveldėti iš Europos. Prancūzijoje ir Škotijoje Naujųjų Metų diena yra svarbiausia metų šventė. Dovanų, sveikinimų ir apilankymų metas.

12 vynuočių yra dailis linksmų Ispanijoje ir Naujųjų Metų šventė, kurios vyksta Madridė "Times 10 darbininkų.

Common Council

LEON, Ispanija. — Gruodžio 10-tą dėl sprogimo, įvykusio Vėspanyje naujųjų Metų šventė, žuvo kurios vyksta Madridė "Times 10 darbininkų.

VIETINĖS ŽINIOS

KLUBAS ISSIRINKO VALDYBĄ

Pittston'o Lietuvių Piliečių Klubas laikė metinį susirinkimą sekmadienį, gruodžio 18-tą, 1955. savo patalpose.

Apsvarstius kitus reikalus, rinkta klubo valdyba 1956 metais. Pirmininku jau delimitant terminui perrinktas ilgametis LRKSA Labdarybės komisijos narys, taipgi 183 kuopos pirminkas Pranas Jurevičius, vice pirminku—Petras Seniauskas, užrašų sekretoriais—Juozas Macceina ir Petras Šukšis, finansų sekretorium—Antanas Bartošūnas, išdininku—Daniellius Zelenis, izdo globėjais—Vincas Griestartitis, Frank Guss ir Kazys Morkevičius, steward'u Frank Berkant. Direktorių tarybą sudarę Joseph Daley, Albertas Tunkevičius, Juozas Liškauskas, John Gruszka, Thomas Kutzer, Joseph Zigmund.

Klubas turi nuosavą namą ir ruimingą svetainę, kurioje ir kitos organizacijos bei draugijos laiko savo susirinkimus ir rengia įvairias pramogas.

1956 metais klubas iškilmingai minės 50 metų gyvavimo ir veiklos sukaktį.

MIRĖ ANTANAS J. ZUKAUSKAS

Kalėdų dieną, gruodžio 25-tą, 6 val. ryto, Pittstono ligoninėje mirė Sugar Notch Sv. Petro ir Povilo parapijos klebono brolio Antanas J. Zukauskas, gyv. 222 Dickson St., Duryea, Pa.

Iškilmingos laidotuvės įvyko trečiadienį, gruodžio 28-tą, iš Duryea Sv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse.

Velionis buvo gimęs Duryea ir čia praleido visą gyvenimą. Sūnus Jono ir Paulinos Zukauskų. Tėvas jau yra miręs. Antanas tarnavo Comerford Teatru kompanijai, kaip operatorius proektorius. Priklausė prie Sv. Vardo Dr.-jos ir prie kitų organizacijų ir draugijų.

Paliko brolių kunigą Alfredą Zukauską, žmoną Lenorą (Peciulyonytę), dukteris Mary Anne ir Christine, taipgi seserį Mrs. P. Hoover, Duryea.

Amžiną atilį!

Artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą!

METINIS 46 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 18-tą įvyko metinis LRKSA 46 kuopos susirinkimas Sv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje. Buvo renkamos mėnesinės duoklės ir renkama valdyba 1956 metams. Naujos valdybos sąstatas toks: Baltrus Skulčas—pirmininkas, Petras Mašiuskas—vice pirmininkas, Saliamonas Bekampis—raštininkas ir išdininkas, 584 Orchard St., Aaskam, Pa., Antanas Smigelkis—izdo globėjas, Juozas Mažulaitis—tvarkos prižiūrėtojas.

Susirinkimai bus laikomi kas trečią sekmadienį mėnesio Sv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje tuoj po antrų mišių.

J. Nevulis

JAU GALIMA ĮSIGYTI TREČIOS LAIDOS PUKIĄ MALDAKNYGĘ "RAMYBES ŠALTINIS"

Surinko prelatas P. M. JURAS. Išleido *Lietuvių Katolikų Spaudos Draugija*, Chicago, Illinois, 1954 metais. 544 puslapiai. Kaina \$3.00.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutašė kun. J. K. Miliauskas. Tai vietinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės, kad žmonės gali sekti kunigų maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. *Imant mažiau 10 egzempliorių—10 centų.*

Zymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKELIS (originali kaina 70 centų) 50
MALDŲ RINKINELIS, juodais aparais 40

Užsakant kreiptis į:
"GARSO" ADMINISTRACIJA
 P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

LRKSA 14 KUOPOS NARIŲ DEMESIUI

14-tos kuopos susirinkimas bus sekmadienį, sausio 1-ą tuoj po pakutinių Mišių Svč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre.

Visi nariai prašomi dalyvauti susirinkime, taip pat atsiveskite aplikantų įrašyti į 14-tą kuopą. Už prirašymą geras atlyginimas.

14 kuopos valdyba

A. A. Mirusiems

A. A. JUOZAS BUGNAITIS, anksčiau gyvenęs Luzerne, Pa., mirė gruodžio 23-čią Teaneck, N. J., Sv. Vardo ligoninėje. Pašarvotas buvo direktoriaus Betz įstaigoje, Luzernėje. Palaidotas gruodžio 27-tą iš Kingstone Sv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvygęs jauname amžiuje. Luzernėje išgyveno 20 metų ir priklausė prie Kingston'o Sv. Marijos parapijos. Paliko 4 dukteris, tris sūnus, 15 anūkų ir seserį.

A. A. BEATRICIJA PALIONIENĖ, gyv. 57 Mitchell Street, Sebastopol, mirė gruodžio 26-tą, palaidota gruodžio 29-tą iš Pittstono Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimui rūpinosi direktorius Kižis. Velionė iš Lietuvos atvyko 44 metai atgal ir apsigyveno Sebastopoly. Paliko vyrą, sūnų, dukterį ir tris anūkus.

A. A. PRANAS NAUJALIS, gyv. 46 Abbot St., Plains, mirė gruodžio 26-tą General ligoninėje, Palaidotas iš Miners Mills Sv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimui rūpinosi direktorius Leagus. Velionis iš Lietuvos atvyko 1903 metais ir apsigyveno Wyoming Klony.

A. A. JUOZAS TAMOSIUNAS, gyv. 9 1/2 Union St., Inkerman, palaidotas gruodžio 24-tą iš Pittstono Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Nulaidėtojas bažnyčioje iškilmingas Mišias atlaikė kun. J. Kasakaitis. O kapinėse paskutinę benedikciją suteikė kun. J. Tribendis. Velionis iš Lietuvos atvyko 49 metai atgal ir visą laiką gyveno Inkermane. Paliko dukterį, tris brolius ir du anūkus.

A. A. ANT. SAMIENĖ, gyv. 2 East River St., Plymouth, mirė gruodžio 22-ą, palaidota gruodžio 26-tą iš Sv. Vincento bažnyčios Sv. Kazimiero parapijos kapinėse, Muhlengurg. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko jauname amžiuje. Priklausė prie Sv. Pranciškaus, Alostiaus-Roščančiaus ir Sv. Onos draugijų. Jos vyras Mykolas mirė 12 metų atgal. Paliko tris dukteris, sūnų, seserį ir tris anūkus. Laidojimui rūpinosi Maslauskų įstaiga.

ELKHART, Ind.—Gruodžio 21-ą automobilis nelaimėje sunkiai sužeistas Adlai Stevensono sūnus John, kiti du Harvard universiteto studentai žuvo, o ketvirtas studentas irgi sužeistas.

NAUJOS BAŽNYČIOS PAGRINDŲ SVENTINIMO IŠKILMES

Naujųjų 1956 Metų šventėje, sausio 1 dieną, Plymouth'o Sv. Kazimiero parapija turės dideles naujos bažnyčios vietovės šventinimo iškilmes. Nauja bažnyčia bus prie Delaney gatvės, Lyndwood.

Sventinimo iškilmėms vadovaus klebonas kun. A. J. Sinkevičius ir asistentas kun. Jonas Dastikas. Iškilmėse dalyvauš monsignoras J. V. Miliauskas ir kiti kunigai.

Kaip žinoma, senoji Sv. Kazimiero parapijos bažnyčia, pastatyta 1902 metais prie Chestnut gatvės, Larksvillėje, dėl žemės idubimu padarytų sužalojimų uždaryta nuo I kriočio 18 d., 1954 m. Nuo to laiko Mišios ir kitos pamaldos laikomos Shawnee teatro patalpose, Plymouth. Sutuoktuvės, laidotuvės, išpažintys atliekamos kitaučių Sv. Jono ir Sv. Vincento bažnyčiose, Plymouth.

Naujai statoma bažnyčia bus plytinė, koonialinio stiliaus ir bus viena gražiausių bažnyčių šioje apylinkėje. Bažnyčios rūšy bus įrengta didelė salė susirinkimams. Statybą atliks kontraktorai Anthony Grosek and Sons iš Plains.

Klebonas kun. A. J. Sinkevičius džiaugiasi savo parapijiečių ir kitų gerasirdžių parama ir gausingomis aukomis. Tas atitautims ir dosnumas pagreitins naujojo Dievo Namą įgijimą.

SOVIETŲ PRIVERČIAMŲ DARBO STOVYKLŲ VAIZDAI

Gauta lietuvių dvasininko pašventinta stula, pasiūta į Vakarus. Stula buvo panaudota laikant slaptai pamaldas. Ji tuo tarpu yra VLIKE. Vėliau ją su tam tikromis iškilmėmis norima suvokietijos katalikų bažnytinės vyresnybės žinia perduoti Sv. Tėvui. Stula yra nufotografuota baltai-juodai ir spalvotai.

Nepaisant sunkiausių gyvenimo sąlygų ir medžiagų trūkumo, darbas, išsiuvinėjant stulą, atliekamas vienoj tolimoj Sibiro darbo stovykloje laikomų lietuvių labai stropiai. Tačiau jau išsiuvinėti mūsų tautietės turėjo slaptai, kad nepastebėtų MVD agentai.

Friedlando pereinamoje stovykloje dirba vokiečių tarnautojai, kurių yra ten nemaža, yra iš grįžtančių vokiečių karo belaisvių ar civilių internutučių prisizymėje daug ir kartais tiesiog nenorimų iškėti dalykų, kokį lietuvių parodo solidarumą ne tik savo tarpe, bet ir kitiems pagelbos ar paramos reikalingiems bendro likimo draugams. Gavę siuntinuką iš tėvynės, jame įdėtu maisto produktus arba aprangą dalijasi taip pat su vokiečiais sulimtaisiais ir kitais stovyklos laikomaisiais. Dėl tokios nuosirdžios paramos ir kitų užjautimo grįžusiųjų vokiečių lietuvių labai gerbiama ir branginama.

Milžiniškas skirtumas tarp Ryty ir Vakarų pastebimas taip pat mažinant baumas ar atleidžiant iš darbo vergų stovyklų. Vakarose paprastai kalinamieji ir nuteistieji stemiamasi auklėti, kad pasitaisyty, o pasitaisiusiems dovanojama dalis likusios baumos—ir jie paleidžiami. Tuo tarpu Sovietuose baumės dovanojamos paprastai tada, jei nubausimas atlieka ne tik nustatytas normas, bet dar turi pasižymėti kaip "darbo pirmūnas". Jei toks suimtas daugiau pasižymės atlikdamas reikalaujamas "išdirbio normas", pirkdamas bolševikinės valstybės paskolos laktus etc.—tik tada gali tikėtis dovanojamas atitinkamą baumės dalį. Bet į savo tėvyne vis tiek nelaidžiama grįžti—apgyvendinamas iš anksto nuskirtam rajone.

Kyšininkavimas ir vogimas tiesiog virtė liga. Jei kas turi pinigų—daug kur gali prieiti ir geriau gyventi, žinoma, kiek tokiose sąlygose iš viso įmanomas geresnis gyvenimas. Kartais gali padėti net ir į karcerį uždarytiesiems, jei uždarytojo draugai suveda iš skurdžių savo "daliu" kokį nors kyšelį ir kam nors jį įteikia. Taip pat už kyšius kitam brigadininkas užrašo normą, kuri įskaito pilna norma. Tuo tarpu faktiškai už neatliktą normą turi atidėti kiti.

Būdingas dalykas—kad daugelis svietimėlių, turėjęs dirbti drauge su darbu vergais lietuvišiais, nors ir nemokėdami lietuviškai, išmoko visą eilę sovietinių darbu vergų būdinių pavaiduoti charakteringų terminų, kaip pavyzdžiui: "stumk", "vežk", "labai sunku", "man silpna", "padek", "mėlyna akysė" etc. Nors ir nemokėdami lietuviškai, bendro likimo draugai šiuos ir panašius terminus per ilgą laiką gerai įsidėjo į galvą ir žino jų prasmę. Ir juos dabar istaria, nors šiaip nemokėdami daugiau lietuviškai nė žodžio, labai gražia taisyklina lietuvių kalba. Ir moterys, besinaudamos "lygiomis teisėmis su vyrais", turi taip pat atlikti lygias išdirbio normas kaip ir vyrai. Todėl ir jos skiriamos prie pačių sunkiausių darbu vergų Sovietų Sąjungoje darbu.

Klausykite LITHUANIAN MELODIES

Ann Arbor—WPAC—1050 Kilocycles
 Sekmadieniais 1:00-1:30 p. p.
 RALPH VALATKA, Vedėjas
 18786 Leavenworth—Detroit 27, Michigan
 Broadway 3-2224

LANKESI PRELATAS M. KRUPAVIČIUS

ST. CLAIR, Pa.—Pas LRKSA 130 kuopos sekretorių Simoną Virbicką lankėsi žinomas Lietuvos patriotas, buvęs ilgametis Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas prelatas Mykolas Krupavičius. Visitas buvo lūdnas, nes keli mėnesiai atgal mirė S. Virbicko žmona, o prelatas Krupavičiaus sesuo.

Gaila, kad garbingas svečias neilgai čia galėjo svečiuotis. Dievas tepada jį darbuose išlaisvint brangią tėvynę Lietuvą ir raudonųjų kacapų jungo.

Koresp.

ZINIOS IŠ KALIFORNIJOS

Gruodžio 10 d., LRKSA Los Angeles 42 kuopa turėjo metinį susirinkimą ir vaibles pirminkės Suzanos Tiklenės patalpose. Kuopa šiais metais sekmingai veikė ir jau prirašė virš 20 naujų narių.

Lietuvos Vyčių 133 kuopos Kalėdų pietūs ir dovanomis pasikeitimas įvyko gruodžio 17 d., Ambassador viešbutyje. Šiais metais kuopai pirminkavo M. Vyšniauskas (Wisniski).

Konsulius dr. J. J. Bielskiai, jo 65 m. amžiaus sukaiktis progą, sausio 8 d., 1956, Hollywood Roosevelt viešbutyje rengiamas pagerbimo banketas. Rengimo iniciatyvos ėmėsi ALT skviris ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės apylinkė.

Rūta Lee (Kilmonty) Kalėdų švenčių metu—nuo gruodžio 16 d. iki sausio 6 d.—su USO artistų grupe pildo programą Amerikos kareiviams Philippine salose, Guam ir Hawaii.

Ina Bertulytė, drauge su keliais studentais iš švedijos ir Kubos, supapzinindomi amerikiečius klausytojus apie Lietuvos Kalėdų papročius per KFI radio stoiją gruodžio 26 d., 9:30 vakare. Programa vadinosi "The American Way—Christmas at Home and Abroad".

Jau pasirodė dienų ir turinimas Lietuvių Dienų Kalėdinis numeris. Jo viršelį puošia New Yorko Lietuvių Muterų grupė, tarptautinėje parodoje suorganizuoti lietuviški egzultai. Siam numerį rašo: Gediminas Galva, dr. St. Biežis, Balys Gražulis, Sofija Tomarienė, J. Juragis, R. Skypilis, prof. Ignas Šlapelis, Pr. Alšenas, A. Bendorius, P. V. Raulinaitis, D. Narutavičūtė ir Birger Nerman. Gausus kaip visuomet kronikas ir kt. skyriai duoda daugybę lietuvių gyvenimo veiklos vaizdų. Kiekvienas L. D. numeris turi savo vertingų idomybės: negalima praleisti nė vieno numerio. Dabar patys laikas atnaujinti prenumeratą, arba naujai užsakyti. Metams tik 5 doleriai. Adresas: Lietuvių Dienos, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

C. G. Lukšio ir bendradarbių B. Budriūno ir adv. P. V. Raulinaitio vedama Lithuanian Realty Co. pakaitė vietą, Dabartinis adresas: 2648 Griffith Park Blvd., Los Angeles 39, California. Tel. NO 4-1733.

Areino

"Terra" leidžia žurnalisto J. Pronckaus paruošta didesnės apimtės veikalą apie šiaurę, pavadinimą "Šiaurės šaukia".

PRAMOGŲ RENGĖJŲ DEMESIUI

Įsilykite GRAŽIAUSIŲ LIETUVIŠKŲ IR ANGLIŠKŲ DAINŲ RINKINELĮ (Song List)

"Garso" administracija turi išpausdinus keturių puslapių brošiūrę su populiariausiomis lietuvių ir anglų dainomis. Iš viso telpa 85 dainos. Vienas egzempliorius kainuoja 5c (siuntiant paštu—8c). Perkant nuo 5 iki 25 egzempliorių kainuoja po 4c. Imant virš 25 egzempliorių kainuoja po 3c egzempliorius.

Bankietis ir įvairių pramogų rengėjas, norintis publikuoti materialu atitiktą gražiasis lietuviškas ir angliškas dainomas, pasistenkite jį rinkinėį užsakyti.

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ, P. O. Box 32 (73 E. South Street), Wilkes-Barre, Pa.

Try the PREMIUM-QUALITY BREW

with **CLEAN TASTE CLEAR THRU!** Give yourself a **STEGMAIER** Gold Medal Stegmaier Brewing Co., Wilkes-Barre, Pa., Est. 1857

FOR PROMPT DELIVERY CALL
 Wilkes-Barre Valley 2-8171 Dupont Olympic 4-2711
 Nanticoke Enterprise 1-0691 Harvey's Lake 9-3092
 (No Toll Charge) Shickshinny 3221

Enjoy Stegmaier TV: Monday 10:30 P. M., "I Led 3 Lives"—WBRE-TV, Channel 28. Fabian of Scotland Yarn" every other Thursday at 9:30 P. M., WGBI-TV, Channel 22 and Wednesday 7 P. M., "Waterfront" WNBC-TV, Channel 12.

BALFAS—VIENAS IŠ LRKSA 158 KUOPOS VALDYBA 1956 M.

J. A. V. VYRIAUSYBĖS DOVANŲ DALINTOJŲ

Gautus Maisto Produktus Daugiausia Siųs Vokietijon Washington, D. C.—Tarp 25 labdaros agentūrų, kurioms žemes ūkio departamentas perdėjo šis savo atsargos sandėlių apie 800 mil. svarų maisto, yra ir BAlFas.

19 iš šių labdarybės agentūrų, tarp jų ir BAlFas, šelpia užsieny vargantius žmones nuo 1950 metų, arba ir anksčiau. Kitos 6 organizacijos, kurios skirstys šeimoms užjūry šia didžiąją JAV vyriausybės dovaną, įsisteigė vėlesniais metais.

Kiek teks iš to paskirto kiekio BAlFui ir kitoms labdaros agentūroms, siame pranešime iš Washingtono nepranešta. Maitinamajam siuntiniam eis į 67 valstybes. BAlFui daugiausia rūpi lietuvių pagėgėjai, liķe Europoje svarbiausia Vakarų Vokietijoje.

1955 m. lapkričio 14 d. po sunkios ligos mirė Vilniaus universiteto prof. Jonas Vabalas-Gudaitis. Jis 1913 m. baigė Peterburgo universitetą, o 1915—Maskvos žemės ūkio institutą. Savo mokslinį darbą pradėjo dar 1926 m. laboranto, o vėliau asistento pareigose Peterburgo eksperimentinės pedagogikos laboratorijoje.

J. A. A.

Uždirbk TAUPMENOMIS 3%

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMAI AR PERTAISYMAI NAMŲ

Superior Savings & Loan Association

Telephone HE 1-2498
 6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio